

Leerplichtverslag 2017-2018

Thema: “Thuis zitten en dan?”

Inhoud

Inhoud.....	3
Voorwoord	5
1. De rol van de Leerplichtambtenaar (LPA).....	6
1.1 Gemeentelijke gegevens	7
1.2 Interventies per schooltype/schooljaar	8
1.3 Interventies per leerplichtjaar/soort	8
1.4 Voortgang en de afloop van casuïstiek	12
2. Voorbeelden uit de dagelijkse praktijk.....	13
3. Acties Leerplicht	15
4. Ontwikkelingen op het gebied van de Leerplicht	15
4.1 Regionale Verzuimkaart Twente voor het het Basisonderwijs	15
4.2 Invoering landelijke aanmelddatum MBO/ Intergrip	16
4.3 Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)	16
4.4 Thuiszitterspact	17
4.5 De Twentse Belofte voor kwetsbare jongeren	17
4.6 Landelijke pilot Boete Luxe Verzuim	17
4.7 De AVG (Algemene Verordening Gegevensverwerking)	18
5. Tot slot	18

BIJLAGEN:

1. De Leerplichtambtenaar en de Leerplichtwet.....	19
1.1 Bemiddeling en doorverwijzing	19
1.2 Handhaving	19
1.3 Samenwerking met de scholen.....	19
1.4 De Leerplichtambtenaar in het Team Zorg Jeugd	20
2. Soorten verzuim	20
2.1. Absoluut verzuim	20
2.2 Relatief verzuim	20
3. Het melden van verzuim	20
4. De Hulpverlening en mogelijke oplossingen	21
4.1 Project Forza via Jeugdbescherming Overijssel	21
5. Samenwerken in de Regio Twente (en Achterhoek).....	21
6. RMC en Voortijdig School Verlaten (VSV).....	22
7. De Ketenpartners	22

Voorwoord

Voor u ligt het Leerplichtverslag van **schooljaar 2017-2018**. Wij nodigen u uit om hiervan kennis te nemen. Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet 1969 brengt het College jaarlijks verslag uit aan de Gemeenteraad. Dit Leerplichtverslag geeft inzicht in het gevoerde leerplichtbeleid, de effecten daarvan en ook enkele van belang zijnde nieuwe ontwikkelingen op dit gebied.

Iedere gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het toezicht houden op de naleving van de Leerplichtwet en ziet er op toe, dat alle leerplichtigen in de leeftijd vanaf hun 5^e tot 16^e jaar (woonachtig in die gemeente) naar een vorm van onderwijs gaan. Ook daarna wordt een grote groep leerlingen nog een tijdlang gevolgd en dan hebben we het over de Kwalificatieplicht tot het 18^e jaar. Daarna dient een jongere nog steeds voor zijn/haar 23^e jaar een Startkwalificatie te gaan behalen in de vorm van een HAVO of VWO diploma of een diploma bij het MBO tenminste op niveau 2. Dit wordt tegenwoordig ook wel aangeduid als Kwalificatierecht.

Het item van dit jaar vermeld op het voorblad: Thuiszitten en dan?

Er zijn thuiszitters en thuiszitters. Wat is het verschil? In eerste instantie was de definitie altijd van toepassing op hen die bij geen enkele school staan ingeschreven; oftewel het zogenaamde “absoluut verzuim”.

Een andere definitie is:

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht resp. vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs.

Tot slot hebben we het bij thuiszitters ook over leerlingen die (meestal) vanwege psychische of gedragsmatige omstandigheden langdurig thuis zitten. Dit is in principe Geoorloofd Schoolverzuim. Het zijn kinderen die dus wel bij een school staan ingeschreven, maar niet mee (kunnen) doen met het reguliere schoolprogramma. Deze groep is relatief erg groot.

Gemiddeld per schooljaar zijn dat er globaal 20. Jeugdigen die dringend hulpverlening nodig hebben, maar na een zoektocht naar de juiste hulpverlening op een wachtlijst komen. Wachtlijsten van soms wel meer dan 2 maanden. Al die tijd zit die jongere thuis, komt niet meer naar school en dreigt in een sociaal isolement te geraken. De instellingen zitten vol of de hulpverlening laat op zich wachten. En dan in de wetenschap dat we met elkaar meer grip moeten krijgen op de uitgaven voor Jeugdzorg. Maar de problematiek laat zich hierdoor niet leiden. Passende hulp dient geboden te worden om ervoor te zorgen, dat deze groep kwetsbare jongeren niet langer bedreigd worden in hun ontwikkeling. Landelijk wordt er nu ook aandacht voor gevraagd. U leest hier meer over in dit verslag.

Mocht u naar aanleiding van dit Leerplichtverslag vragen en/of opmerkingen hebben, kunt u contact leggen met onze leerplichtambtenaar de heer Rob Rohaan via r.rohaan@hofvantwente.nl

College van Burgemeester en Wethouders Gemeente Hof van Twente

1. De rol van de Leerplichtambtenaar (LPA)

We lichten dit item toe aan de hand van regelmatig gehoorde vragen.

Hoeveel Leerplichtambtenaren heeft gemeente Hof van Twente?

Onze gemeente heeft 1 Leerplichtambtenaar die 1 FTE invult. We korten hem vervolgens in dit verslag af met LPA. Hij wordt administratief ondersteund met betrekking tot de gemeentelijke leerplichtadministratie en het applicatiebeheer van de software hiervan en is werkzaam binnen het Team Zorg Jeugd, welke valt onder de afdeling Publiekscentrum.

Hoe komen de verzuimmeldingen binnen?

De meeste komen binnen via het Digitale Verzuimregister van DUO, een rechtstreekse melding van een professional van één van de scholen of vanuit signalen van 1 van de naaste collegae van Team Jeugd. Op het moment dat de LPA in beeld komt en aan de slag gaat, spreken we van een Leerplichtinterventie. Dat hoeft niet altijd te gaan om Ongeoorloofd schoolverzuim. Het is een misverstand dat het aantal interventies ook allemaal spijbelaars zijn. Dat valt verderop te lezen in de verschillende overzichten en toelichting daarop..

Hoeveel van dit soort interventies zijn er het afgelopen schooljaar dan geweest?

Het afgelopen schooljaar zijn er 167 interventies van de LPA geweest. Een aantal dat meer is opzichte van het schooljaar daarvoor (2016-2017:147). Verderop leest u hier meer over.

Enkele voorbeelden van Leerplichtinterventies zijn:

1. Het oproepen van een leerling en ouders daar waar ongeoorloofd schoolverzuim is geconstateerd. De LPA gaat aan het werk en kan verschillende maatregelen nemen.
2. Gesprekken op school met ouders/leerlingen en professionals om de zorgen aldaar in beeld te krijgen en te werken aan oplossingen hiervoor.
3. Bijwonen van Multi Disciplinair Overleggen in samenspraak met de Regisseurs/Consulenten Jeugd van onze Gemeente.
4. Contact leggen met directies en/of ouders daar waar er vragen zijn omtrent de schoolgang en/of hierin advies geven.

Wat doet de LPA nog meer?

Naast de interventies houdt de leerplichtambtenaar zich bezig met preventieve zaken, zoals leerplichtsprekuren, bijwonen van Schoolondersteuningsteam overleggen, voorlichtingsbijeenkomsten met betrekking tot Leerplicht en de zorg voor onze jeugd..

De LPA heeft regelmatig overleg binnen de Regio Twente over hoe regionaal om te gaan met ongeoorloofd schoolverzuim. Het is belangrijk om hierin samen met de ambtsgenoten uit de 14 Twentse gemeenten op te trekken om zo een eenduidig leerplichtbeleid binnen de Regio te bewerkstelligen. Verder vinden we hem terug bij landelijke bijeenkomsten, waar diverse thema's worden besproken op het gebied van de Leerplichtwet.

1.1 Gemeentelijke gegevens

We beperken ons nu tot die cijfers die van belang zijn, zoals de populatie van leerplichtigen en het aantal interventies bij leerlingen (of ouders van leerlingen jonger dan 12 jaar), die in aanraking zijn geweest met de leerplichtambtenaar.

Het **aantal inwoners** van de gemeente Hof van Twente bedraagt op **1-1-2018: 34.932**. Hiervan is **15,2 % leerplichtig**: 5.316 jongeren (van 5 tot 18 jaar). *Vorig schooljaar was dat 5.452 oftewel 15,6%. Een afname van 136 leerplichtigen.* De verwachting is, dat dit vanwege de krimp in onze gemeente verder zal doorzetten. Dit is gebaseerd op het feit dat er per 1-1-18, 472 17-jarigen en 302 4-jarigen zijn, zodat er volgend schooljaar (2018-2019) naar verwachting per saldo circa 170 leerplichtigen minder zullen zijn. Voor dit schooljaar was de verwachting dat de daling ruim 200 leerlingen zou zijn. Daadwerkelijk dus 136. Positieve factor in deze is vermoedelijk de vestiging van nieuwe gezinnen vanwege nieuwbouw en een toename van statushouders. Maar ook de komende jaren moeten we rekening houden met afname van het aantal jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar tot onder de 5.000.

Leerplichtigen	1-1-2018	1-1-2017	1-1-2016	1-1-2015	1-1-2014
5 tot 18 jaar	5.316	5.452	5.535	5.595	5.639

Onderstaande tabel geeft het aantal leerlingen per leeftijdscategorie per gemeentedeel aan.

Leeftijd		Ambt	Bentelo	Delden	D'heim	Goor	Hengev	Markelo	Totaal
5 t/m 12 jaar	Basis-onderwijs	184	161	629	172	1024	208	617	2.995 (3.107)
13 t/m 15 jaar	VO	90	55	280	85	463	116	288	1.377 (1.388)
16 en 17 jaar	VO/MBO	59	61	198	67	300	59	200	944 (957)
Totaal		333	277	1107	324	1787	383	1105	5.316
2016-2017		337	288	1122	340	1830	385	1150	(5.452)

Hierbij zien we dat in alle kernen de leerling populatie nog steeds afneemt. De afname valt vooral op bij het Basisonderwijs (ruim 100) en manifesteert zich in meer of mindere mate in alle kernen. Bij de overige vormen van onderwijs zien we ook een afname, maar die is in verhouding minder dan bij het Basisonderwijs. Maar de logische verwachting en simpele rekensom leert, dat ook in het Voortgezet Onderwijs (VO) en MBO de daling verder gaat doorzetten. In de pers is daar onlangs ook al het nodige over geschreven. Bij de groep 16- en 17-jarigen zijn wel de leerlingen meegeteld, die middels een behaald HAVO of VWO diploma niet meer kwalificatieplichtig zijn.

1.2 Interventies per schooltype/schooljaar

(Ter vergelijking zijn tevens de cijfers van voorgaande schooljaren opgenomen.)

Schooltype	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
(Speciaal) Basisonderwijs	32	38	33	23	16	36	24
Voortgezet onderwijs	91	72	65	55	67	69	43
Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)	12	15	13	13	9	13	5
Beroepsonderwijs	32	22	37	24	21	24	26
Totaal	167	147	148	115	113	142	98

Het aantal interventies tov het aantal leerplichtigen is in percentage uitgedrukt: **3,14% (het was 2,7%)**. We zien dus dat het aantal interventies tov het vorig schooljaar is gestegen (van 147 naar 167), ondanks het feit, dat het aantal Leerplichtigen is afgenomen. Bij het VO en het MBO zijn de aantallen in verhouding toegenomen. Bij het Basisonderwijs en VSO juist niet. Om er inhoudelijk meer van te kunnen zeggen is het e.e.a. per leeftijd/soort hieronder verder uitgesplitst (rood = toename).

1.3 Interventies per leerplichtjaar/soort (tussen haakjes cijfers vorig schooljaar)

Leeftijd leerling	Aantal leerlingen 2017-2018	Zwaar/luxe verzuim	Te laat komen/licht verz.	Thuiszitters	Gedrag/Zorg/	Vrijstelling en Ov. adviezen
5	4 (3)			1 (1)	1 (1)	2 (1)
6	0 (1)				0 (1)	
7	2 (5)				1 (4)	1 (1)
8	2 (4)	0 (1)			1 (3)	1 (0)
9	4 (6)	0 (1)		1 (0)	2 (5)	1 (0)
10	3 (7)	0 (1)			3 (4)	0 (2)
11	12 (4)	3 (1)			5 (2)	4 (1)
12	4 (6)		1 (0)	2 (1)	0 (3)	1 (2)
13	12 (18)		2 (3)	1 (3)	8 (11)	1 (1)
14	18 (12)		6 (3)	4 (3)	6 (4)	2 (2)
15	25 (22)	2 (1)	11 (5)	5 (3)	7 (10)	0 (3)
16	30 (26)	3 (2)	15 (9)	3 (6)	7 (5)	2 (4)
17	51 (33)	4 (1)	25 (13)	4 (5)	12 (11)	6 (3)
Totaal	167 (147)	12 (8)	60 (33)	21 (22)	53 (64)	21 (20)

Absoluut Verzuim

In Hof van Twente is al jarenlang **geen** sprake van **absoluut verzuim zijnde de echte Thuiszitters**, oftewel iedere jongere onder de 18 jaar, die zonder een startkwalificatie niet staat ingeschreven bij een school. Een startkwalificatie houdt in: een HAVO, VWO of MBO (tenminste op niveau II) diploma. Een heel klein aantal heeft een leerplicht-ontheffing (zie verder hierna onder Vrijstellingen).

Relatief Zwaar verzuim/Luxe verzuim

Dit valt onder het zogenaamde **Signaal Verzuim** en is onder te verdelen in Relatief Zwaar verzuim (8) en Luxe verzuim (4). Wat betreft de 8 gevallen van zwaar verzuim; dit is gestegen ten opzichte van 2016-2017 (4). Dit zijn die gevallen, waarbij de leerplichtambtenaar (LPA) na een waarschuwing overgaat tot het opmaken van een proces-verbaal, hetzij naar Stichting Halt, de Kinderrechter of een verwijzing doet naar het Forza Traject van de Jeugdreclassering via Jeugdbescherming Overijssel (zie Bijlage 4.1).

In de gevallen van Relatief Zwaar Verzuim gaat het om leerlingen van 12 jaar en ouder, waarbij er in 4 van de 8 gevallen een proces-verbaal is opgemaakt om de Kinderrechter uitspraak te laten doen om zodoende verplichte begeleiding vanuit de Jeugdreclassering op te leggen; al dan niet in combinatie met het uitvoeren van een taakstraf. In die gevallen wordt er eerst begeleiding vanuit de Jeugdreclassering opgelegd in een dwingend karakter. De leerling heeft dan wat te winnen, want indien de leerling de normale school-gang weer oppakt, wordt in de meeste gevallen een taakstraf voorwaardelijk opgelegd. Bij het afsluiten van de casus bij de rechtbank kan besloten worden om vervolgens de taakstraf in zijn geheel kwijt te schelden. Of deze alsnog om te zetten in een onvoorwaardelijke straf, indien er toch sprake is van herhaling (recidive) van ongeoorloofd schoolverzuim.

Bij de 4 andere gevallen is er een verwijzing naar Stichting Halt geweest. Hierbij gaat het dan om gevallen van recidive; leerlingen die ook na een schriftelijke waarschuwing van de LPA blijven verzuimen c.q. veelvuldig oftewel meer dan 10 x te laat komen. Op deze manier komen ze nog niet in aanraking met Justitie. Indien een HALT-straf niet goed wordt afgesloten, koppelt de contactpersoon van Stichting Halt dit terug met de LPA, die vervolgens na overleg alsnog overgaat tot het opmaken van een proces-verbaal naar de Kinderrechter. Dat is in 1 geval voor gekomen.

Die gevallen in het basisonderwijs betreft luxe verzuim, waarbij in 2 van de 3 gevallen een proces-verbaal is opgemaakt door de LPA. Verder was er 1 geval van vermoedelijk luxe verzuim op een school voor Voortgezet onderwijs, waarbij uiteindelijk geen proces-verbaal is opgemaakt.

Het gaat hier om ouders, die (zonder toestemming van een directeur) een dag of meerdere dagen eerder dan de schoolvakantie begint, hun kind thuis houden om op vakantie te gaan. De LPA stuurt het proces-verbaal naar het Openbaar Ministerie, ter beoordeling door de Officier van Justitie. Bij luxeverzuim volgt er dan meestal een geldboete (lik op stuk beleid).

Relatief Licht verzuim

Licht verzuim en te laat komen (beginnend verzuim of ook wel sprokkelverzuim) betreft 60 leerlingen; een bijna verdubbeling ten opzichte van vorig jaar (33). Een fikse toename, die vooral is veroorzaakt

doordat het MBO onderwijs nu veel sneller meldt, dan de jaren hiervoor. Het is een goede ontwikkeling dat het MBO sneller ongeoorloofd schoolverzuim meldt dan voorheen.

Het registreren van ongeoorloofd schoolverzuim is de laatste jaren bij het MBO een speerpunt geworden. Dit om voortijdig schoolverlaten vroegtijdig te voorkomen. Er is o.a. veel contact met de Studieloopbaanbegeleiders van het ROC van Twente, waar het merendeel van onze leerlingen voor het MBO staat ingeschreven.

De meldingen komen bijna allemaal via het DUO Verzuimregister digitaal bij de Leerplichtambtenaar binnen (Voorheen werd dit het Verzuimloket genoemd). Dit schooljaar zijn er totaal 84 DUO meldingen binnen gekomen bij de LPA van onze gemeente. Het werkt als volgt. Een school meldt een leerling in het Digitale verzuimregister van DUO. Er gaat dan automatisch een bericht naar de LPA van de woongemeente van de leerling en deze kan dan vervolgens actie ondernemen.

In de meeste gevallen worden leerling en ouders uitgenodigd in het gemeentehuis voor een zogenaamd verzuimgesprek. Afhankelijk van de bevindingen van de LPA volgt er een mondelinge waarschuwing, die vervolgens schriftelijk wordt bevestigd. In 90% van deze gevallen, ziet de LPA deze leerling niet meer terug. In 10% van de gevallen wel en deze worden conform de Methodische Aanpak Schoolverzuim in een traject geplaatst (zie hoofdstuk 4.3 MAS). Het zwaartepunt van deze melding ligt bij 15 jaar en ouder. Het zijn veelal oudere VO leerlingen en MBO leerlingen die dit ongeoorloofde schoolverzuim laten zien (dus de 16- en 17 jarigen).

We hebben er voor gekozen om de leerlingen die de LPA gesproken heeft tijdens spreekuren op SG de Waerdenborch te Goor en het Twickelcollege te Hengelo ook mee te tellen in dit overzicht. Deze leerlingen krijgen bij het gesprek immers ook een schriftelijke waarschuwing. Indien er sprake is van recidive kunnen we hier gebruik maken van het project Forza via Jeugdreclassering Overijssel. (zie Bijlagen par. 4.1).

Dit schooljaar hebben we hier geen gebruik van hoeven te maken. Dit is ook afhankelijk van de problematiek die bij recidive gezien wordt. De LPA kan kiezen tussen een HALT verwijzing, Forza of in

de wat ernstige gevallen voor een proces-verbaal voor een zitting bij de Kinderrechter. Vooral deze laatst genoemde verwijzing is heftig voor een leerling en ouders, maar als al het andere niet meer lukt; is dit dan de enige weg, maar bedoeld om in een meer dwingend kader hulp te gaan bieden om zodoende de leerling weer naar een regelmatige schoolgang te leiden.

“Nieuwe” Thuiszitters

Het aantal leerlingen dat voor langere tijd vanwege allerlei psychische problemen thuis blijft (21) is ten opzichte van vorig schooljaar (22) nagenoeg gelijk gebleven. Het gaat om leerlingen die langere tijd niet naar school kunnen. In die gevallen wordt er ook nauw samen gewerkt met de Regisseurs en Consulents van het Team Jeugd. Het is een groep die veel aandacht behoeft en ook vraagt.

In de meeste gevallen vindt er regelmatig overleg plaats (Multidisciplinair) met school en de ingezette hulpverlening om met elkaar van gedachten te wisselen, wat er nodig is om de leerling weer op het juiste spoor te krijgen. Dit zijn langdurige trajecten. De schoolgang wordt steeds minder en op een gegeven moment zit de leerling langdurig thuis. Er dient een zorgvuldig traject in gang te worden gezet in het belang van de jongere. *Zie ook verder de voorbeelden onder hoofdstuk 2.*

Gedrags- of andere zorgwekkende problemen

Het aantal gevallen is gedaald van 64 naar 53. Net als bij de groep Thuiszitters is de LPA betrokken bij leerlingen die vanwege hun gedrag opvallen en daardoor uitval op school laten zien. Globaal bij 1/3 van deze interventies in dit schooljaar is er samenwerking tussen de LPA en een Regisseur of Consulents Jeugd tot stand gekomen. Het voordeel van deze snelle samenwerking is, dat uiteraard met toestemming van ouders en met in achtneming van de AVG (hierover verderop meer) we de jongeren zo snel mogelijk kunnen door geleiden naar de juiste hulpverlening/ondersteuning.

Vrijstellingen en Overige adviezen

Er zijn 13 vrijstellingen met betrekking tot de leerplicht afgegeven. Dit zijn:

1. 7 leerlingen die vanwege een lichamelijke en/of geestelijke beperking niet in staat zijn (ooit) regulier onderwijs te volgen.
2. 3 leerlingen die vanwege een bepaald talent vrijstelling hebben van een aantal uren. In nauw overleg met school volgen deze leerlingen de gemiste lessen op een ander tijdstip of zijn er nadere afspraken over gemaakt.
3. 3 leerlingen in het MBO van 17 jaar, die een opleiding via een werkgever volgen, nadat zij het ROC hebben verlaten. Deze leerlingen zijn tot hun 18^e nog wel kwalificatieplichtig. Zij worden daarna gevolgd door het RMC (toelichting in de Bijlage), indien nodig.

De Overige adviezen zijn die gevallen (8), waarbij de leerplichtambtenaar functioneert als adviseur, daar waar ouders en of scholen vragen hebben; gerelateerd aan de Leerplichtwet. Dit kan zijn dat ouders vragen hebben ten aanzien van een schoolkeuze of in afwachting zijn van een beslissing van een school hierin. Maar er is ook contact, wanneer er vragen zijn met betrekking tot verloop van school.

1.4 Voortgang en de afloop van casuïstiek

Wat betreft de voortgang tijdens en na een interventie kunnen we stellen, dat een leerling net zo lang in de portefeuille van de LPA blijft, totdat er weer een normale schoolgang (mogelijk) is. Daarna wordt een leerling nog een tijdje gevolgd. Dit is altijd maatwerk. Er blijft contact met de school en daarbij wordt met enige regelmaat de stand van zaken opgevraagd.

Van de genoemde 167 interventies kunt u hierna zien hoe de afloop is geweest. *(tussen haakjes die van het vorig schooljaar)*

Waarschuwing	Jeugdarts	Procesverbaal	Hulpverlening	Forza	Advies	Vrijstelling
65 (39)	0 (12)	12 (7)	58 (67)	0 (2)	19 (8)	13 (12)

Toelichting:

- Er zijn 65 Schriftelijke waarschuwingen afgegeven. Deze volgen na een gesprek met de LPA in het gemeentehuis, waar de jongere met zijn ouders wordt uitgenodigd. Normaliter is het zo, dat hiervan zoals gezegd, 90% niet meer in contact komt met de LPA, omdat de schoolgang weer goed is opgepakt. Dit aantal is ten opzichte van vorig schooljaar flink gestegen. Dit wordt in hoge mate veroorzaakt, doordat het MBO meer verzuimmeldingen doet (zoals eerder beschreven).
- Sinds de invoering van de Regionale Verzuimkaarten voor zowel het Basisonderwijs en het Voortgezet Onderwijs dienen scholen veelvuldig ziekteverzuim rechtstreeks te melden bij de Jeugdartsen van de GGD. De Leerplichtambtenaar zit daar niet (meer) tussen. In die gevallen, waarbij er geen sprake blijkt te zijn van geoorloofd ziekteverzuim, maar ongeoorloofd schoolverzuim, zal de Jeugdarts dit terugkoppelen aan school en de LPA. De LPA wacht met eventueel actie te ondernemen totdat de Jeugdarts de leerling en/of ouders heeft gesproken. Dit kan niet voordat ouders ook vooraf voor deze verwijzing zijn geïnformeerd door de school. Indien leerling en/of ouders niet komen opdagen bij het consult, wordt dit door de jeugdarts teruggekoppeld aan de LPA, die vervolgens daarna maatregelen kan nemen.
Belangrijke reden hiervoor is dat er nog al wat leerlingen regelmatig ziek worden gemeld. Dit noemen we ook wel het "nieuwe verzuim". Deze gevallen hebben nu onder de categorie Hulpverlening laten vallen.
- In 12 gevallen is er over gegaan tot een Proces-verbaal; onder te verdelen in:
 - * Luxeverzuim: 2. Deze hebben allen geleid tot een geldboete voor ouders.
 - * HALT verwijzing: 4. Deze zijn op 1 na als positief teruggekoppeld door Stichting HALT.
 - * Zitting Kantongerecht bij de Kinderrechter. Uitspraak was in 4 gevallen: Jeugdreclassering.
 - * De overige 2 gevallen betreffen Proces-verbale van het vorig schooljaar die nog doorlopen.
- In 58 gevallen loopt er een traject via hulpverlenende instanties. Hier zitten m.n. de gevallen bij, die via ons Team Zorg Jeugd binnen komen; de zogenaamde Multiproblem casuïstiek. Het voert te ver om alle vormen van hulpverlening hier te bespreken. Maar in Hoofdstuk 2 lichten we er 2 voorbeelden uit, van hoe een dergelijke casus er uit kan zien.

De afname van 67 naar 58 is te verklaren, doordat we wat kritischer de lijst van lopende casussen hebben nagekeken en daar waar na langere tijd (meer dan 1 schooljaar) de schoolgang verder goed is gegaan, is besloten de casus in het leerplichtdossier af te sluiten.

- In dit schooljaar zijn er geen gevallen via Forza Jeugdreclassering afgedaan. Dit is ook maatwerk. Soms kan dit, maar soms kan de LPA volstaan met een HALT verwijzing.
- In 19 gevallen kon worden volstaan met het geven van Advies. Hierbij is er richting aangegeven tot waartoe ouders zich kunnen wenden als ze met een bepaald probleem zitten. Het kan ook zijn, dat scholen advies vragen bij de Leerplichtambtenaar, daar waar het de Leerplicht betreft. Meestal gaat het daarbij om verlofaanvragen van ouders of bij 17-jarigen die wensen te gaan werken..
- De 13 Vrijstellingen zijn onder te verdelen in 7 lange vrijstellingen (hiervoor in paragraaf 1.3 reeds toegelicht). De overige 6 vrijstellingen zijn of leerlingen, die dusdanig ziek zijn dat even geen schoolgang mogelijk is, of leerlingen die tijdelijk (voor een paar weken) een bepaald traject volgen bij een ROC, voordat ze definitief de switch kunnen maken naar een andere studierichting. En een aantal krijgt een vrijstelling voor een paar uur, omdat ze bijvoorbeeld onder schooltijd 1 of meerdere schooluren bij een zorgverlenende instantie moeten zijn. Deze leerlingen blijven wel voortdurend in beeld van de Leerplichtambtenaar.

2. Voorbeelden uit de dagelijkse praktijk

In dit hoofdstuk noemen we voorbeelden uit de dagelijkse praktijk. Meestal zijn dit jongeren die een tijdje moeite hadden met de schoolgang, maar na een bepaalde interventie in samenwerking met de hulpverlening weer terug keren op school. We willen in dit verslag stil staan bij de THUISZITTERS. Wat gebeurt er met deze groep? Wie zijn het? En we hebben er nog al wat. Gemiddeld per schooljaar meer dan 20.

Voorbeeld 1 betreft Johan. Johan is een jongen van 15 jaar, zit nu inmiddels op een 3^e school voor Voortgezet Speciaal Onderwijs. Johan heeft moeite met gezag. Maar ook om te functioneren in een groep met andere jongeren. Gaat in discussie als hij wordt aangesproken op zijn gedrag. Vertoont verbaal agressief gedrag naar medeleerlingen en docenten. Op een gegeven moment, als hij weer eens op de gang is gezet, wordt hij betrapt met vuurwerk in de school en naar huis gestuurd. Op dat moment wordt hij gemeld bij de Leerplichtambtenaar. Hij is ook bekend bij de Regisseur Jeugd vanwege de hulpverlening, die al een tijdlang bij het gezin betrokken is.

School organiseert een Multidisciplinair Overleg (MDO) met alle betrokkenen van school, hulpverlening, ouders en Johan. Het is al de zoveelste keer dat Johan thuis komt te zitten. Natuurlijk is school verantwoordelijk dat hij onderwijs krijgt, maar zij hebben ook niet de ruimte om hem 1 op 1 te begeleiden.

Wat doe je vervolgens om deze jongen voort te helpen? We zien in de grote steden, dat deze leerlingen vrijgesteld worden van de Leerplicht oftewel de ouders mogen de inschrijving bij de school beëindigen. Is dit dan het Ei van Columbus? Nee, want wie bekommert zich dan om deze jongen?

En het zijn er veel in Nederland, die op deze manier geen onderwijs meer volgen. In Hof van Twente maken wij geen gebruik van deze vrijstelling, behalve bij een paar leerlingen die door hun medische en/of geestelijke omstandigheden dusdanig beperkt zijn, dat ze waarschijnlijk nooit in staat zijn een vorm van onderwijs te volgen.

Maar er moet dus meer intensievere hulp komen voor Johan. Uiteindelijk wordt hij via 1 van onze Regisseurs Jeugd doorverwezen naar een woongroep van Zorgverlener X. Waar we dan tegen aanlopen zijn de wachttijden. Er is niet direct sprake van een crisis. Wel wordt hij ernstig in zijn ontwikkeling bedreigd. Hij krijgt behalve dat hij wel huiswerk krijgt geen instructies meer en mist de interactie van een schoolklas. Voordat Johan bij de woongroep zit, zijn we 3 maanden verder. Hoe loopt het dan verder met Johan als hij dan op "de groep" komt? Hij krijgt daar de nodige begeleiding en hulpverlening. Zijn gedrag wordt in kaart gebracht. Er is inmiddels een diagnose en dan is de hoop dat hij bv na een half jaar van behandeling met een aangepast schoolprogramma zo langzamerhand weer terug kan naar huis. En als dat zo ver is, kan het goed gaan, maar het is zeker geen garantie...

Voorbeeld 2 is Frans. Frans was een uitstekende leerling op de basisschool. Kreeg een HAVO/VWO advies en daar gaat het ook goed in het 1^e leerjaar. Maar in de 2^e klas gaat het mis. Hij is niet meer bij de les, komt op school zijn afspraken niet na. Ouders lijken hem niet meer te bereiken. Hij is veel van huis, loopt soms kwaad weg en is dan de hele nacht van huis. Ouders zitten met de handen in het haar. Hij moet afstromen naar het VMBO, start in het 3^e leerjaar, maar ook dat gaat mislukken. En het lijkt hem ook niets te doen. Er is inmiddels wel hulpverlening en ook de leerplichtambtenaar heeft hem al gesproken, want er is sprake van verzuim. Hij komt vaak te laat en slaat af en toe ook uren over. Krijgt daarvoor een waarschuwing. Dit helpt helaas niet en hij moet weer terug naar de Leerplichtambtenaar. Deze maakt een proces-verbaal op met als doel begeleiding van de Jeugdreclassering te bewerkstelligen via Jeugdbescherming Overijssel. Er volgt een zitting bij de kinderrechter na ongeveer 2 tot 3 maanden. In die tussentijd heeft de Raad van de Kinderbescherming (naar aanleiding van het proces-verbaal) onderzoek gedaan en komt ook tot de conclusie dat er wat moet gebeuren met Frans. Frans blijkt drugsgebruiker en is verslaafd. Dat verklaart mede zijn onverschillige gedrag.

Als de zitting daar is neemt de Officier het advies van zowel de LPA als de RvdK over en doet de rechter uitspraak. Jeugdreclassering voor een half jaar en een voorwaardelijke taakstraf van 20 uur. Over een half jaar volgt er een nieuwe zitting. Gaat het goed wordt de taakstraf misschien wel kwijt gescholden. Zo niet dan wordt deze omgezet in een onvoorwaardelijke taakstraf en verlenging van de Jeugdreclassering. De jeugdreclasserder gaat verder kijken hoe Frans verder geholpen kan gaan worden. Ook onze Regisseur Jeugd is met Frans bezig en is nauw betrokken bij de totstandkoming van deze hulpverlening. Frans is nu zo'n leerling die langere tijd "gewoon" niet op school is. Ook hij is op een gegeven moment naar huis gestuurd, omdat hij op school niet te handhaven was. School heeft zorgplicht, maar het moet wel veilig zijn voor alle partijen; voor de jongere zelf, zijn klasgenoten en de docenten. Belangrijk is dan om met elkaar te komen tot een plan van aanpak.

Dit zijn 2 voorbeelden uit de dagelijkse praktijk. Johan en Frans zijn gefingeerde namen. Ze komen rechtstreeks uit de portefeuille van de Leerplichtambtenaar en die van onze Regisseurs Jeugd.

3. Acties Leerplicht

De Voorjaarsvakantie is altijd weer zo'n moment om extra alert te zijn op ouders die menen vervoegd op bijvoorbeeld vrijdag hun wintersportvakantie te moeten starten en hun kind ziek melden of gewoon niet op school zijn. Er is slechts 1 geval gemeld, maar bij controle bleek dat de kinderen wel degelijk ziek thuis waren. Het lijkt er op dat ouders het risico van ons lik-op-stuk-beleid niet willen nemen.

Daarnaast is het zo, dat ruim de helft van de 22 basisscholen in Hof van Twente op de bewuste vrijdag een studiedag inplannen, zodat de kinderen vrij hebben.

Wel zijn er later in het jaar 2 andere gevallen van Luxe verzuim geconstateerd. Deze ouders hebben de boete a € 100 per kind per dag geaccepteerd, maar weten ook dat bij een volgende keer de gang naar de rechtbank moet worden gemaakt, waarbij het dan om een aanmerkelijk hogere boete zal gaan. De LPA waarschuwt hier dan altijd wel voor. In de praktijk is er nog geen enkele ouder in verband met Luxeverzuim voor de tweede keer bij de LPA uitgenodigd.

Een andere actie welke al jaren succesvol is, is het zogenaamde Telaatkom spreekuur bij Scholengemeenschap de Waerdenborch te Goor. Op 2 ochtenden is onze LPA op de school geweest en heeft daar 10 leerlingen gesproken, die regelmatig te laat waren gekomen. Het gaat dan over meer dan 5x te laat komen in een periode van 3 maanden. In eerste instantie krijgen de leerlingen een waarschuwing, die middels een brief aan ouders wordt bevestigd. Bij een volgende zitting (in het gemeentehuis) als de leerling terug moet komen, omdat het te laat komen niet is verbeterd, zou een Halt verwijzing kunnen volgen. Dit komt zelden voor. Dit schooljaar is er op deze manier 1 leerling op deze manier doorverwezen; de rest heeft duidelijk verbetering laten zien.

We zijn nu bezig om ook op andere VO scholen dergelijke spreekuren te organiseren. Dit moet dan wel in samenwerking met LPA's uit onze buurgemeente. In Hengelo gebeurt dit al wel op het Twickelcollege. Daar is op een ochtend onze LPA in gesprek gegaan met een 7-tal leerlingen. Het gaat dan om leerlingen uit Hof van Twente. De LPA van de woongemeente is leidend in die gevallen.

4. Ontwikkelingen op het gebied van de Leerplicht

4.1 Regionale Verzuimkaart Twente voor het Basisonderwijs

Met de invoering van de Regionale Verzuimkaart voor het Basisonderwijs binnen de Regio Twente hebben de 14 Twentse Gemeenten de spelregels voor het melden van ongeoorloofd en ziekteverzuim samen met de GGD en de beide Samenwerkingsverbanden officieel vastgesteld. Per 1 april 2017 dienen de directies ongeoorloofd verzuim, inclusief veelvuldig te laat komen en luxe verzuim te melden via het DUO Verzuimregister. In de dagelijkse praktijk zien we in Hof van Twente niet direct een toename van meldingen van ongeoorloofd verzuim of ziekteverzuim. Wel is aan de GGD gevraagd om ervoor te zorgen dat er voldoende schoolartsen beschikbaar zijn om daar waar dat gevraagd wordt leerlingen uit te nodigen. Nu we meer dan een jaar verder zijn met deze invoering, constateren we dat de basisscholen niet veel gebruik maken van deze nieuwe tool. Mogelijke oorzaak is, dat leerlingen in het Basisonderwijs bijna niet spijbelen.

4.2 Invoering landelijke aanmelddatum MBO/Intergrip

De wet "Vervroegde aanmelddatum voor en Toelatingsrecht tot het MBO" voor het MBO is per 1 augustus 2017 effectief geworden. Dit betekent dat het beleid van de AOC's en ROC's voor de instroom schooljaar 2018-2019 door deze wet is veranderd.

Het softwareprogramma Intergrip wordt door alle VMBO scholen in deze Regio gebruikt, waarbij VMBO scholen hun examenkandidaten moeten vermelden en bij welke AOC/ROC opleiding ze zijn aangemeld. Vervolgens dienen de vervolgopleidingen aan te geven wat de status van de inschrijving is. Op deze manier weten de LPA's precies of de leerlingen aankomen bij het AOC of ROC. Dit geldt ook voor leerlingen, die zonder diploma het VMBO verlaten. We weten nu precies waar examen-kandidaten van het VMBO terecht zijn gekomen.

We zijn over het algemeen zeer tevreden over deze nieuwe tool Intergrip. De LPA ziet meteen welke leerlingen vanuit het VMBO nog niet zijn ingeschreven bij een vervolgopleiding. Natuurlijk is het wachten op de uitslag van het examen, maar de afspraak is dat leerlingen zich voor 1 april moeten aanmelden. We zien overigens wel gebeuren dat leerlingen en ouders denken dat een aanmelding ook de inschrijving is; dat is een misverstand. Een leerling is pas ingeschreven, nadat er een officiële bevestiging is van de vervolgopleiding.

4.3 Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

Ingrado (Landelijke Branche Organisatie voor Leerplicht), Stichting HALT, het OM en de Raad voor de Kinderbescherming hebben deze (landelijke) Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld vanuit de volgende gedeelde visie:

1. Het doel van de aanpak is terug/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma.
 2. Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop.
 3. Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim.
 4. De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is; maatwerk dus.
- De LPA vervult de schakelrol voor gecoördineerde/optimale inzet van alle betrokken partners.
 - De LPA neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de verzuimmeldingen. Dit gebeurt in overleg met de ketenpartners en vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid.
 - De LPA start een verzuimonderzoek bij het constateren van gemeld verzuim en monitort het vervolg. Afspraken over regie worden lokaal gemaakt.
 - Er wordt gewerkt via een 5-stappenplan: Waarnemen, Analyseren, Plannen, Handelen en Evalueren.

Als we het over Hof van Twente hebben, werkt de LPA al lange tijd op deze manier. Samenvattend kunnen we stellen, dat het de bedoeling is zolang mogelijk te wachten met het opmaken van een proces-verbaal. Eerst moet zeker zijn, dat alle mogelijke hulpverlening is ingezet. Als blijkt dat een jongere nog steeds de schoolgang niet of slecht oppakt en werkt hij niet mee aan de nodige hulpverlening, pas dan kan er via een proces-verbaal dwingende Jeugdhulpverlening via een Jeugdreclasseringsmaatregel worden ingezet.

4.4 Thuiszitterspact

In Juni 2016 is het Thuiszitterspact ondertekend door de ministeries OCW, VWS, V&J, de PO-Raad, de VO-Raad en de VNG. Hierin staan afspraken die ertoe moeten leiden dat het aantal thuiszitters de komende jaren daalt. Doel is dat geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder een passend aanbod. Onderdeel van dit pact is de zogenoemde 'doorzettingsmacht'. Dit houdt in dat de gemeente en het samenwerkingsverband bindende afspraken maken om, bij stagnerende besluitvorming, één partij, team of functionaris de bevoegdheid te geven om binnen gestelde kaders te bepalen welke onderwijs/zorgplek voor het betreffende kind passend is.

Op landelijk niveau is Minister Slob van Onderwijs ook van mening dat thuiszitters zo snel mogelijk geholpen dienen te worden. Er zou per regio een Regisseur aangesteld moeten worden, die langdurige thuiszitters in beeld heeft en daarmee zo spoedig mogelijk aan de slag gaat.

4.5 De Twentse Belofte voor kwetsbare jongeren

Vanaf schooljaar 2016 - 2017 is de taak van de RMC-functie in de regio's uitgebreid. Het RMC moet zich nu ook richten op de registratie en monitoring van schoolverlaters uit het Praktijkonderwijs en Voortgezet speciaal onderwijs vanaf 16 jaar. Deze jongeren moeten tot hun 23e jaar in beeld blijven bij het RMC. Deze groep wordt ook wel aangeduid als kwetsbare jongeren.

Op dit moment zijn er ontwikkelingen waarbij ook deze jongeren aan een diploma moeten kunnen komen. Deze groep vraagt blijvend extra aandacht en ondersteuning om ze richting de arbeidsmarkt te begeleiden naar een geschikte werkplek. Geen enkele jongere mag daarbij worden gemist.

Het afgelopen schooljaar is verder vorm gegeven aan de uitwerking van de Twentse Belofte. Er is een stuurgroep en een regiegroep ingesteld. Tevens is er een RMC kwartiermaker geworven. Deze is op 1 januari 2018 gestart en heeft onder meer als opdracht de uitvoering van de acties binnen het plan van de Twentse Belofte te bewaken. Regio Twente is een regio met (landelijk gezien) de laagste cijfers wat betreft voortijdig schoolverlaters. Maar dat vergt wel blijvend monitoring en actie.

Het gemeentelijke vangnet vanuit de Participatiewet voor voortijdige schoolverlaters vanuit het Praktijkonderwijs (PRO) en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) is ook goed van de grond gekomen.

De LPA heeft nauwe contacten met betrekking tot deze groep via de werkcoaches van de afdeling Werk en Inkomen en met de mensen van RMC Gemeente Hengelo. Met als uiteindelijk doel deze kwetsbare groep via een geolied netwerk, waarin zij worden opgevangen en gestimuleerd, door te laten stromen naar vervolgonderwijs, werk, een toeleidings-traject of een andere passende dagbesteding. Het is dus niet zo dat jongeren na hun 18e jaar, die niet meer onder de Leerplichtwet vallen, zomaar worden losgelaten. Dit zijn belangrijke ontwikkelingen in de samenwerking tussen professionals, die te maken hebben met deze kwetsbare jongeren.

4.6 Landelijke Pilot Boete Luxeverzuim

In het vorige Leerplichtverslag hebben we het volgende geschreven: Leerplichtambtenaren leggen processen-verbaal voor Luxe Verzuim bij het OM neer. Die moet vervolgens beslissen of ouders een boete krijgen. Jaarlijks komen er landelijk duizenden van dergelijke zaken bij de rechter.

Ouders overtreden doelbewust de regels, zodat ze goedkoper of rustiger op vakantie kunnen.

Om te kijken of dit proces eenvoudiger kan, wil het OM een proef draaien.

Het idee: leerplichtambtenaren zelf bestuurlijke boetes laten uitschrijven. Het voordeel is dat het luxeverzuim sneller en goedkoper wordt afgehandeld. Bovendien krijgen ouders geen aantekening meer in officiële justitiële documenten. Ouders behouden de mogelijkheid om een boete aan te vechten. Dat hoeft niet meer voor de rechtbank, maar kan via een bezwaarschrift bij de gemeente. De LPA van onze gemeente had zich aangemeld voor deze pilot, maar was niet de enige gemeente die hiervoor belangstelling had. Het is een veel gehoorde wens in Leerplichtland om het e.e.a. wat sneller te laten verlopen, zodat we niet afhankelijk zijn van het OM, maar dus zelf als gemeente een bestuurlijke boete kunnen gaan opleggen bij deze vorm van ongeoorloofd schoolverzuim. Er zijn na de aanmelding andere gemeenten uitgekozen. Op dit moment is de Pilot nog niet afgerond. Zodra er een evaluatie is, wordt dat bekend gemaakt.

4.7 De AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)

Met de invoering van deze wet in mei van 2018 zijn we nog meer alerter geworden op het vastleggen van gegevens met betrekking tot onze jeugdigen. De LPA heeft samen met het Team Jeugd zich verdiept in de consequenties van de AVG. Daar waar kinderen in hun ontwikkeling worden bedreigd, zijn vaak meerdere gremia bezig. En daar waar een uitwisseling of vastlegging van gegevens niet noodzakelijk is (zowel intern als extern), doen we dat uiteraard niet.

Het is belangrijk om de AVG altijd voor ogen te houden en dat gebeurt. Ouders en de jeugdige(n) weten altijd waar ze aan toe zijn en worden om toestemming van informatie-uitwisseling gevraagd, daar waar nodig.

5. Tot slot

We zien de Leerplichtambtenaar als een belangrijke schakel binnen de zorg voor onze Jeugd.

De lijntjes met de soms noodzakelijke hulpverlening zijn, dankzij het werken binnen het Team Jeugd, zeer kort. Er kan snel gespard worden daar waar leerlingen door verschillende omstandigheden vastlopen op school. Men kan snel schakelen en zo nodig de hulpverlening inschakelen.

De Leerplichtambtenaar is een toegevoegde waarde daar waar het gaat om signalering van problemen van een jeugdige. Als een kind niet naar school gaat of kan, dan is er wat aan de hand en dan moet er wat gebeuren. Schoolgang is en blijft belangrijk voor de ontwikkeling van iedere jeugdige!

BIJLAGEN

1. De Leerplichtambtenaar en de Leerplichtwet

Het wettelijk kader van waaruit de Leerplichtambtenaar (LPA) werkt wordt genoemd in de Leerplichtwet, artikel 16, lid 1: "Het toezicht op de naleving van deze wet is opgedragen aan burgemeester en wethouders. Zij wijzen daartoe één of meerdere ambtenaren aan. Deze ambtenaar is afzonderlijk beëdigd en werkt vanuit een ambtsinstructie, die eveneens door burgemeester en wethouders is vastgesteld". In Hof van Twente hebben we 1 LPA (1 FTE) in de persoon van de heer Rob Rohaan. Hij is tevens Buitengewoon Opsporingsambtenaar voor het Domein Onderwijs, zodat hij ook handhavend kan optreden en daaruit voorloeiend een proces-verbaal kan opmaken. De LPA verricht alle taken die voortvloeien uit de Leerplichtwet. Taken die variëren van toezicht houden op de wetsbepalingen tot en met preventie om schoolverzuim te voorkomen, en van handhaving tot en met bemiddeling en doorverwijzing. Dat alles in nauw contact met de scholen waar leerlingen uit Hof van Twente zijn ingeschreven.

1.1 Bemiddeling en doorverwijzing

Zodra een school melding van schoolverzuim doet, stelt de LPA een onderzoek in. Hierbij is het belangrijk, dat inzichtelijk is welke acties de school zelf al heeft ondernomen om het verzuim te voorkomen of terug te dringen.

De school heeft tenminste voorafgaand aan de melding met de jongere en (eventueel) ouders/ verzorgers de oorzaken van het verzuim onderzocht en besproken.

Op basis van de beschikbare informatie kan de LPA dan samen met school, de jongere en ouders middels een vervolgaanpak uitwerken.

Op deze manier wordt geprobeerd vroegtijdig te interveniëren, zodat de jongere onderwijs blijft volgen en voldoende gekwalificeerd de arbeidsmarkt kan betreden (startkwalificatie).

1.2 Handhaving

Soms leveren bemiddeling en/of verwijzing niet het gewenste resultaat op. In dat geval kan een juridische aanpak noodzakelijk zijn. De LPA werkt samen met het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, Politie, Jeugdreclassering, Bureau Halt en de Sociale Verzekeringsbank.

Dit alles met het doel om ongeoorloofd verzuim zo nodig strafrechtelijk aan te pakken. Dit kan soms helpen een jongere weer naar school te krijgen met als doel het behalen van een volwaardig diploma.

1.3 Samenwerking met scholen

Goed samenspel tussen de scholen en de LPA biedt mogelijkheden om die aanpak nog verder te verbeteren. Om snel te kunnen ingrijpen als dat nodig is, maar ook om risicoleerlingen op te sporen en preventieve maatregelen te treffen. Op het moment dat de door school genomen stappen niet het gewenste effect hebben, wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld.

1.4 Leerplichtambtenaar in het Team Zorg Jeugd

Zoals reeds in vorige jaarverslagen genoemd maakt de leerplichtambtenaar sinds 1-1-2015 deel uit van het Team Zorg Jeugd, welke wordt aangestuurd door een teamcoördinator. In dit team zitten naast de LPA 5 Regisseurs, 3 Consulents, een gedragswetenschapper en een Juridisch medewerker. Inmiddels heeft de ervaring geleerd, dat op deze manier de lijntjes tussen het handhaven van de Leerplichtwet en het toe leiden naar Jeugdzorg vooral zeer kort zijn. Uiteraard wordt hierbij de privacy nauwlettend in de gaten gehouden. Ouders weten altijd hoe en waar hun kind besproken wordt. In ongeveer 1/3 van de casuïstiek van de LPA werkt hij samen met een Regisseur of Consulent Jeugd.

2. Soorten verzuim

We onderscheiden 3 soorten verzuim:

2.1 Absoluut verzuim

Van absoluut verzuim is sprake wanneer een leerplichtige jongere op geen enkele onderwijsinstelling staat ingeschreven. Dit komt in Hof van Twente NIET voor. Als er al gevallen zijn, is er sprake van een gemiste inschrijving, die snel achterhaald kan worden. Maandelijks wordt er een overzicht van eventueel absoluut verzuim uitgedraaid om inderdaad na te gaan of we geen leerlingen missen.

2.2 Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim, als een ingeschreven jongere les- en/of praktijktijd verzuimt zonder geldige reden. Het relatief verzuim kan verdeeld worden in: signaalverzuim en luxe verzuim.

2.2.1 Signaalverzuim

Dit is beginnend structureel verzuim of incidenteel verzuim, variërend van meerdere keren te laat komen tot regelmatig een dag(deel) spijbelen of regelmatig ziek gemeld worden.

2.2.2 Luxe verzuim

We spreken van luxe verzuim als zonder toestemming van het hoofd van de school (bij 10 dagen of minder) dan wel toestemming van de LPA (bij 11 dagen of meer) buiten de vastgestelde schoolvakanties om van school ongeoorloofd wordt verzuimd. Dit is een vorm van verzuim waarbij ouders het eigen belang (vaak voor een vakantie) voor laten gaan op dat van het schoolbezoek. In de meeste gevallen worden ouders na een melding van school uitgenodigd voor een gesprek bij de LPA, die vrijwel meteen overgaat tot het opmaken van een proces-verbaal. In die gevallen kunnen ouders dan ook meestal een boete via de Officier van Justitie tegemoet zien. Men kan dan nog wel in bezwaar gaan bij het OM.

3. Het melden van verzuim

Scholen voor het Voortgezet Onderwijs (VO) en MBO zijn wettelijk verplicht om verzuim van 16 uur (binnen 4 lesweken) te melden bij de LPA van de woongemeente van de leerling. Dit kan relatief eenvoudig via het digitale Verzuimregister, dat is ingericht door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

4. De Hulpverlening en mogelijke oplossingen

De hulpverlening kan op de volgende wijze worden ingezet:

- Interventie van de leerplichtambtenaar (LPA) waarbij hij door middel van een proces-verbaal richting de Kinderrechter dwingende hulp kan bewerkstelligen via de Jeugdreclassering. In die gevallen waarbij leerlingen vanaf 12 jaar en ouder (VO en MBO) hulp nodig hebben, kan de Jeugdreclassering uitkomst bieden. Dit wordt bewerkstelligd door het opstellen van een proces-verbaal, waarbij altijd de Raad voor de Kinderbescherming een onderzoek gaat starten. De LPA is tevens Buitengewoonopsporingsambtenaar (BOA), waardoor hij een proces-verbaal kan en mag opmaken. Het proces-verbaal wordt dan via de Officier van Justitie ingebracht bij de Kinderrechter, die tijdens een rechtszitting uiteindelijk uitspraak doet ten aanzien van de leerling die de Leerplichtwet heeft overtreden. Er wordt zo lang mogelijk gewacht met het opmaken van een proces-verbaal, omdat alle LPA's werken via de zogenaamde Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) (zie 4.3) waarbij eerst gekeken moet worden of alle mogelijke hulpverlening is ingezet. Is er een plan van aanpak, etc. Is dit niet het geval of stagneert het e.e.a. om reden dat de leerling en/of ouders dit niet langer willen, kan de LPA overgaan tot verbaliseren.
- School bespreekt een leerling met toestemming van ouders in het Zorg Advies Team (ZAT), zodat samen bekeken kan worden hoe de leerling weer op het spoor is te krijgen. Wat is er nodig om dit te bewerkstelligen. De LPA schuift aan bij het ZAT van Scholengemeenschap de Waerdenborch te Goor en Holten, Reggesteyn Rijssen en een aantal VO scholen te Hengelo. Verder op afroep bij de ZAT's van de overige VO scholen rondom Hof van Twente. Dan alleen als er een leerling uit Hof van Twente besproken wordt.
- Een leerling en/of gezin bespreken in het Team Zorg Jeugd van onze gemeente, waarbij in zijn totaliteit advies met betrekking tot hulpverlening gegeven kan worden. In deze gevallen wordt een ingebrachte casus al dan niet in gezamenlijkheid met de LPA opgepakt om te kijken wat de jeugdige(n) en /of het gezin nodig hebben.

4.1 Project Forza via Jeugdbescherming Overijssel

Met de komst van Forza hebben we een traject dat we preventief kunnen inzetten. Forza biedt jongeren ook de kans om het verzuim te doen afnemen, door te kijken waar het mis gaat. En daarvoor handvatten te bieden om de schoolgang weer te normaliseren. Concreet houdt het in dat iemand van Jeugdbescherming Overijssel met toestemming van de jongere en zijn/haar ouders deze voor minimaal 3 maanden tot maximaal 6 maanden gaat begeleiden in een vrijwillig kader.

5. Samenwerken in de Regio Twente (en Achterhoek)

Verzuim beperkt zich niet tot de gemeentegrens. Veel jongeren uit Hof van Twente van 12 jaar en ouder, bezoeken scholen in de omliggende gemeenten. Daarnaast bevinden zich de scholen voor het Speciaal Onderwijs buiten Hof van Twente, waar een grote groep vanuit Hof van Twente naar toe gaat. De woonplaats van de jongere is leidend onder welke LPA hij of zij valt.

Belangrijk is dan ook dat regionaal afspraken worden gemaakt hoe om te gaan met verzuim. Dit doen we door o.a twee keer per jaar te overleggen met de leerplichtambtenaren van de 14 Twentse Gemeenten van Regio Twente.

6. RMC en Voortijdig School Verlaten (VSV)

Naast de uitvoering van de leerplichtwet is de gemeente vanaf 2002 ook belast met de uitvoering van de Wet RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten). Deze wet verplicht de gemeenten om alle voortijdig schoolverlaters te registreren. Een voortijdig schoolverlater is een jongere van 18 jaar of ouder, die één maand of langer het onderwijs niet bezoekt en nog geen startkwalificatie bezit. De wet RMC richt zich op niet-leerplichtige jongeren tot 23 jaar. De RMC functie wordt uitgevoerd door Gemeente Hengelo.

Omdat de ervaring leert, dat het voortijdig school verlaten vaak al veel eerder dan het bereiken van de 18-jarige leeftijd in het hoofd van een potentiële vsv-er speelt, is het van belang dat met name AOC en ROC scholen voortdurend leerlingen monitoren of het wel goed met ze gaat. Hiertoe is een uitgebreid netwerk tussen Leerplicht/RMC en deze scholen heel belangrijk, zodat men elkaar weet te vinden en actie kan ondernemen. Het gaat dan om jongeren die nog geen startkwalificatie hebben en als schoolverlater zijn geregistreerd. Het RMC zal deze jongeren uitnodigen en biedt hen de mogelijkheid om met hen samen te kijken naar de toekomstmogelijkheden om alsnog te proberen een startkwalificatie te behalen. Jaarlijks zijn er globaal 25-30 jongeren uit onze gemeente, die bij het RMC in beeld komen. Let wel: dit is een vrijwillig traject. Onder hoofdstuk 4.5 De Twentse Belofte hebben we een nieuw aspect in de categorie kwetsbare jongeren toegelicht.

7. De Ketenpartners

De leerplichtambtenaar werkt voortdurend samen of heeft contacten met:

- Procesmanager Jeugd (tot 18 jaar)
- Regisseurs en Consulents Jeugd van het Team Zorg Jeugd
- Collegae Participatiewet en Bijzondere Bijstand (team Werk en Inkomen)
- Collegae Leerlingenvervoer (Team Werk en Inkomen)
- Collegae Burgerzaken
- Leden van het Signaleringsoverleg Zorg en Veiligheid Hof van Twente
- Leden van de Schoolondersteuningteams van de diverse scholen
- Ambtenaren RMC Hengelo (zie hiervoor het betreffende hoofdstuk 6)
- Jeugdagenten Hof van Twente (en Hengelo)
- Jeugdwerkers van Salut Welzijn
- Parket Openbaar Ministerie
- Raad voor de Kinderbescherming
- Jeugdartsen GGD
- Jeugdbescherming Overijssel (Jeugdreclassering)
- Diverse hulpverlenende instanties